

บทที่ 7

การทำหน้าที่กัลยาณมิตร

เชิงบูรณาการ

เนื้อหาบทที่ 7

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงบูรณาการ

- 7.1 ความหมายของการทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงบูรณาการ
- 7.2 การบูรณาการความรู้ทางการบริหารและการจัดการเพื่อทำหน้าที่กัลยาณมิตร
- 7.3 การบูรณาการความรู้เพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตรแบบยั่งยืน
- 7.4 ข้อเสนอแนะในการใช้ทักษะแบบบูรณาการเพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตร

1. การทำหน้าที่กัลยาณมิตร เป็นการทำหน้าที่เพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชาวโลกด้วยมโนปณิธานที่มีความปรารถนาดีกับทุกคน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน หรือหวังมีรางวัลเป็นเงินตรา แต่การทำหน้าที่นี้ ควรที่จะรู้จักสรรหาวิธีการต่างๆ มาอธิบายให้ทุกคนเข้าใจได้ตามภูมิรัฐของแต่ละบุคคล ด้วยหลายแขนงวิชาเพื่อเป็นประโยชน์อย่างเต็มที่แก่การเป็นกัลยาณมิตร
2. ความรู้เรื่องการทำหน้าที่กัลยาณมิตร เป็นความรู้ที่มีความสำคัญต่อเพื่อนร่วมโลก และวิธีการเชิงบูรณาการเพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตรนี้ เป็นการนำความรู้หลากหลายแขนง เช่น ความรู้ทางวิทยาการการจัดการในปัจจุบัน เพื่อไปประยุกต์กับหลักธรรมของพระพุทธองค์ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ตามยุคสมัยในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร
3. หน้าที่กัลยาณมิตรจะปฏิบัติได้สมบูรณ์นั้น จะต้องจัดระบบระเบียบความคิด ตลอดจนวิธีการทำงานให้เรียบร้อยก่อน เพื่อจะได้เป็นโอกาสทบทวนวิธีการทำหน้าที่กัลยาณมิตร และพัฒนาการทำหน้าที่ของตน เพื่อเพิ่มเติมความเข้าใจทั้งตนเองและผู้ที่เราปรารถนาดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำว่า บูรณาการ อย่างชัดเจนและถูกต้อง สามารถจะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำหน้าที่กัลยาณมิตร
2. เพื่อเรียนรู้วิธีการต่างๆ ให้เหมาะสม ที่จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้เกิดประสิทธิภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. เพื่อประยุกต์วิธีการเชิงบูรณาการ เพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตร ให้มีความสมบูรณ์ด้วยการประสานหลายๆ ส่วน มารวมเป็นองค์ประกอบเดียวกัน

บทที่ 7

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงบูรณาการ

การทำหน้าที่กัลยาณมิตร เป็นหน้าที่ที่มุ่งทำตนให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น กัลยาณมิตร เป็นหน้าที่ที่ทำด้วยใจรัก ศรัทธา และเข้าใจถึงเป้าหมายของชีวิตว่ามนุษย์นั้น มีความเป็นมาอย่างไร ชีวิตจะมีคุณค่าต้องดำเนินไปอย่างไร แต่อย่างไรก็ตาม การทำหน้าที่กัลยาณมิตรนี้มีได้มีรางวัล เป็นการประกาศเกียรติคุณ เป็นเหรียญตรา หรือการได้รับรางวัลด้วยเงินจำนวนมากมาเป็นเครื่องตอบแทน แต่สิ่งที่จะทำหน้าที่กัลยาณมิตรจะได้รับ ก็คือ การได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชาวโลก และได้ อานิสงส์ผลบุญในฐานะนักสร้างบารมีผู้กำลังดำเนินรอยตามแบบอย่างพระโพธิสัตว์ในกาลก่อน

7.1 ความหมายของการทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงบูรณาการ

ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้มีความสมบูรณ์นั้น จะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และการฝึกฝนตนเอง จนกลายเป็นทักษะที่ทำให้สามารถทำหน้าที่กัลยาณมิตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่กระนั้น ยังต้องมีการเรียนรู้และชวนช่วยหาความรู้ จากหลายศาสตร์หลายแขนงที่เหมาะสมกับกาลสมัย มาใช้ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรอีกด้วย ซึ่งในที่นี้ก็คือ การทำหน้าที่กัลยาณมิตรในเชิงบูรณาการ

คำว่า “บูรณาการ” โดยความหมายโดยศัพท์หมายถึง การกระทำให้สมบูรณ์ และโดยเชิงปฏิบัติ คำว่า “บูรณาการ” หมายถึง การจะกระทำใดๆ ที่มีการนำสิ่งที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือสิ่งที่เป็นองค์ประกอบต่างๆ ที่ไม่ว่าจะเป็นวิธีการต่างๆ ความรู้สาขาต่างๆ เป็นต้น มาประสานหรือร่วมกันอย่างกลมกลืน เพื่อให้การกระทำนั้นๆ เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จและเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่กันและกันด้วย

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรนั้น จำเป็นต้องอาศัยวิธีการแบบบูรณาการ กล่าวคือ ประสานเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณธรรมในตัว พร้อมด้วยความเปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์ ให้ปรากฏออกมาเป็นการกระทำที่เรียกว่า เป็นการทำหน้าที่กัลยาณมิตรที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำให้บุคคลที่เราไปเป็นกัลยาณมิตรนั้น มีสิ่งที่ดีและสิ่งที่เป็นประโยชน์เกิดขึ้นในชีวิต หรือมีการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการจะทำให้บุคคลที่เราไปเป็นกัลยาณมิตรให้ นั้น มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น อย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาในการดำเนินชีวิต เช่น ชีวิตพบแต่ความสุขที่แท้จริง มีความรู้ที่ถูกต้อง

และมีจริยธรรมประจำใจ หรือมีการพัฒนาในประเด็นต่างๆ ตามหลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อการพัฒนาตนในหมวดธรรมที่ว่าด้วย ภาวนา 4 กล่าวคือ

1. กายภาวนา คือการพัฒนาทางกาย ให้อวัยวะติดต่อกับสิ่งทั้งหลายรอบตัวเราและภายนอก รวมถึงอินทรีย์ทั้งห้าด้วยดี ปฏิบัติตนต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวในทางที่เป็นคุณ ไม่เกิดโทษ และอกุศล ให้มีกุศลธรรมงอกงาม อกุศลธรรมให้สูญสิ้นไป

2. ศิลภาวนา คือ การเจริญด้วยศีล พัฒนาความประพฤติให้ตั้งอยู่ในระเบียบวินัย ไม่เบียดเบียน หรือก่อความเดือดร้อน เสียหาย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี มีความเกื้อกูลแก่กันและกัน สังคมนั้นก็จะถูกพัฒนาให้สมบูรณ์ขึ้นได้ในที่สุด

3. จิตตภาวนา คือ พัฒนาจิตใจ การฝึกอบรมจิตใจให้เข้มแข็งมั่นคง เจริญงอกงาม ด้วยคุณธรรมทั้งหลาย มีสมาธิแน่นแน่ว สดชื่นแจ่มใส จิตใจผ่องใส เป็นต้น

4. ปัญญาภาวนา คือ การพัฒนาปัญญา เป็นการฝึกอบรมให้รู้ เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง ฝึกตนให้บริสุทธิ์จากกิเลส ปลอดพ้นจากความทุกข์

จากหลักธรรมดังกล่าว ถือว่าเป็นเป้าหมายหนึ่ง ที่ผู้จะไปทำหน้าที่กัลยาณมิตรควรตระหนักไว้ในใจ ขณะเดียวกันก็พยายามประยุกต์ออกมา ให้เป็นเชิงปฏิบัติแบบบูรณาการ คือ การผสมผสานองค์ความรู้และวิธีการต่างๆ ให้ปรากฏออกมาเป็นการกระทำที่สมบูรณ์และเกิดผลดี

7.2 การบูรณาการความรู้ทางการบริหารและการจัดการเพื่อทำหน้าที่กัลยาณมิตร

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรถ้าหากเป็นการทำตามอารมณ์ หรือตามแต่จะเกิดความอยากจะทำ ก็อาจจะทำให้มีการพัฒนาทักษะในการทำหน้าที่นี้ได้ไม่มากนัก แต่ถ้าหากเกิดความตระหนักในการทำหน้าที่นี้ เพราะนอกจากเห็นอนิสงส์ เห็นคุณค่าและเห็นว่ามีค่าสำคัญที่จะต้องทำแล้ว จำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะ ตลอดจนมีการนำวิทยาการต่างๆ มาใช้ในลักษณะที่เรียกว่า “บูรณาการ” ดังเช่น ความรู้ทางการบริหารและการจัดการที่ทันสมัย หรือในสิ่งที่การบริหารสมัยใหม่กำลังมีความนิยมนำมาใช้เพื่อการพัฒนาการทำงานในแต่ละองค์กร ดังเช่น นักบริหารการจัดการด้านธุรกิจท่านหนึ่งได้อธิบายไว้ ดังความสรุปเป็นตอนๆ ดังนี้

ก. ทำไมต้องนำวิธีการบริหารการจัดการยุคใหม่มาใช้ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร ?

การที่เราจำเป็นต้องมีการบริหารฯ ยุคใหม่ ทั้งนี้เพราะเรามีเป้าหมายยิ่งใหญ่ ที่จะเผยแผ่คุณธรรมออกไปสู่สังคมในวงกว้าง ทั้งในระดับประเทศและทั่วโลก แต่เพราะเรามีเวลาชีวิตจำกัด ทรัพยากรก็จำกัด

หมายถึง บุคลากร เช่น พระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาที่ทำหน้าที่กัลยาณมิตรก็มีจำกัด ภายใต้ข้อจำกัดเหล่านี้ ทำอย่างไรถึงจะประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น เราจึงควรที่จะปรับปรุงและหาวิธีการที่เหมาะสมกับข้อจำกัดดังกล่าว เพื่อจะทำให้การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ข. อะไรคือการบริหารยุคใหม่ ?

นักบริหารท่านดังกล่าวอธิบายอีกว่า ที่เรียกว่าการบริหารยุคใหม่ อาจจะได้ศึกษาได้จากวิธีการที่องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนกำลังนำมาใช้ เช่น หาใช้วิธีการบริหาร ที่มีขั้นตอนย่อยๆ ว่า SWOT

S	มาจาก	Strength	แปลว่า	จุดแข็ง
W	คือ	Weakness	แปลว่า	จุดอ่อน
O	คือ	Opportunity	คือ	โอกาส
T	คือ	Threat	คือ	ภัยคุกคาม

เราต้องศึกษาว่าจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคามของตัวเองอยู่ตรงไหน ทำไมเราต้องรู้ ก่อนที่เราจะไปฟังอะไร กำหนดอนาคตอย่างไร เราต้องรู้จักตัวเองก่อน การทำหน้าที่กัลยาณมิตรจึงจะประสบผลสำเร็จได้ กล่าวคือ

Strength หมายถึง จุดแข็งของเราคืออะไร เช่น จุดแข็งของหน่วยงานเรา ก็คือ ครูบาอาจารย์ ผู้เป็นที่เคารพศรัทธาของทุกคน เพราะว่าท่านเป็นจุดรวมใจ คือ ที่สุดจริงๆ การจะดำเนินกิจกรรมทุกอย่างให้ก้าวไปข้างหน้าได้ ล้วนเกิดจากบารมีของท่าน เป็นต้น

Weakness หมายถึง จุดอ่อนของเรา เช่น ขณะนี้องค์กรของเราอาจจะขยายไปมาก จนเราไม่ทราบว่าใครเป็นใคร ใครคือเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกใหม่ ใครคือคนเก่า ใครคือคนที่มาช่วยเราได้ ถ้าเราไม่มีอะไรมารองรับ เช่น ถ้าเราไม่มีระบบข้อมูล เราไม่มีเรื่องของไอที หรือไม่มีระบบงาน และไม่มีมีการดำเนินงานมารองรับ จะทำให้องค์กรมีความน่าเป็นห่วงมาก โดยเฉพาะเรายังอยู่ภายใต้จำนวนเจ้าหน้าที่ที่จำกัดทรัพยากรจำกัด คนเข้ามา เราไม่รู้ว่ใครเป็นใคร

อีกส่วนหนึ่ง ในขณะเดียวกัน จุดอ่อน ก็อาจจะเนื่องจากครูบาอาจารย์เหมือนกัน เพราะท่านคือจุดแข็งขององค์กร เพราะฉะนั้น เราต้องดูแลท่านอย่างดี และเรายึดท่านเป็นหลัก ช่วยแบ่งภาระงานท่านให้มากที่สุด

Opportunity คือ โอกาส โอกาสขององค์กรของเรา ที่จะขยายงานการทำหน้าที่กัลยาณมิตรอยู่ตรงไหน เช่น ในบรรดาคนที่ได้มาเป็นกัลยาณมิตรซึ่งมีจำนวนมากๆ ในจำนวนนั้น จะต้องมีคนเก่งคนดี มีแต่ละคนที่ดีเลิศ เรามีผู้ศรัทธาระดับยอดเยี่ยม ระดับประเทศ ระดับใหญ่ๆ มีความสามารถมาก ประสบ

ความสำเร็จในธุรกิจการงาน และมีชื่อเสียง บุคคลเหล่านี้นั่นเอง คือโอกาสในการช่วยงานพระพุทธศาสนา ทำอย่างไรที่จะให้ท่านเหล่านั้นมาช่วยงานการขยายเครือข่ายคนดีได้ นี่คือโอกาส ทำอย่างไรจะใช้ศักยภาพ และฝีมือของแต่ละท่าน มาช่วยงานทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้ได้มากๆ เพื่อระดับความยากของงานสำหรับ บุคคลากรจะได้ลดลงไป

Threat คือ ภัยคุกคามจากภายนอก ยกตัวอย่าง เช่น ภาพพจน์ขององค์กรที่อาจจะยังไม่เป็นที่ เข้าใจของบุคคลภายนอก ทำให้การจะไปแนะนำและทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้กับบุคคลต่างๆ เป็นเรื่องยาก เพราะฉะนั้น สิ่งนี้คือภัยคุกคาม ทำอย่างไร เราถึงจะแก้ภาพพจน์นี้ได้

อย่างไรก็ตาม วิธีการต่างๆ ที่เราได้มีการปรับปรุงและเชื่อว่าใช้แล้วบังเกิดผลดี สิ่งนั้นเราต้องรู้ รู้แล้วก็ต้องไปกำหนดอนาคต พอรู้อนาคต เช่น จากวันนี้เราจะกำหนดว่า เราอยากไปถึงเป้าหมาย จะ ทำได้อย่างไร วิสัยทัศน์เราเป็นอย่างไร เราสามารถระบุเป้าหมาย ทางองค์กรของเราเองก็ต้องมีการกำหนดวิธีการ ว่าเราจะทำอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย บรรลุวิสัยทัศน์นั้นๆ และเรามักจะได้ยินว่า องค์กรทาง ศาสนาอันเป็นองค์กรที่อยู่ได้ด้วยศรัทธาของประชาชนนั้น ซึ่งนอกจากจะไม่แสวงหาผลกำไรแล้ว ยังไม่ ค่อยรู้จักการนำเอาวิทยาการบริหารสมัยใหม่มาใช้ ดังนั้น สิ่งที่เป็นเรื่องน่าท้อทายตามมา ก็คือ การที่จะ ประยุกต์ และประสาน หรือบูรณาการ ความรู้ในเชิงบริหารธุรกิจเหล่านั้น กับองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา มาใช้ให้เกิดความกลมกลืนและเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างไรซึ่งจากวิธีการดังกล่าวทำให้เราได้ข้อคิดหลายประการ และมีข้อ สังเกตที่สำคัญตามมา ก็คือ วิธีการดังกล่าวจะบังเกิดผลดีได้ เราจะต้องลงมือทำและนำวิธี การนั้นนำมาใช้อย่างเหมาะสม

7.3 การบูรณาการความรู้เพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตรแบบยั่งยืน

การบูรณาการความรู้และวิธีการต่างๆ เพื่อการทำหน้าที่แบบยั่งยืน เป็นรูปแบบการทำหน้าที่ กัลยาณมิตรที่มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ความรู้จากหลายสาขาและเทคนิควิธีการหลายแบบ มาบูรณาการจนบังเกิดผลเป็นระยะๆ และยังเป็นการวางรากฐานเพื่อให้เกิดผลดีทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากจะบังเกิดอย่างยั่งยืนแล้ว ยังสามารถแผ่ขยายไปในวงกว้างได้ ซึ่งตัวอย่างของการบูรณาการ การนำความรู้เพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตรแบบยั่งยืนนั้น พบว่า โครงการของพระราชภาวนาวิสุทธิ เพื่อการรณรงค์และกิจกรรมเพื่อการไม่สูบบุหรี่เป็นโครงการหนึ่งที่มีความชัดเจนในการบูรณาการความรู้ต่างๆ เช่น การอบรมศีลธรรม สอนการทำสมาธิ จิตวิทยา สาธารณสุข และเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การศึกษา ศีลธรรมทางไกลผ่านดาวเทียม ตลอดจนการใช้สื่ออุปกรณ์ โสตทัศนอุปกรณ์ ฯลฯ มาใช้ จนปรากฏผลดี ดังพบว่า โครงการนี้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ เช่น องค์การอนามัยโลก(World Health Organization - WHO) ได้ถวายรางวัลแด่พระราชภาวนาวิสุทธิมาแล้วในปี พ.ศ.2547

พระราชภาวนาวิสุทธิได้ดำเนินการจัดกิจกรรมและรณรงค์ เพื่อการไม่สูบบุหรี่ มาอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลา 34 ปี นับตั้งแต่เริ่มสร้างวัดพระธรรมกาย โดยแทรกสาระเกี่ยวกับโทษของบุหรี่ และจัดกิจกรรมตลอดจนการสร้างเครือข่าย เผยแพร่อย่างกว้างขวาง

โดยมีกระบวนการดำเนินการ ซึ่งมีผลต่อการไม่สูบบุหรี่ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ (Awareness)
2. ขั้นการหล่อหลอมทัศนคติ (Attitude)
3. ขั้นการยอมรับไปปฏิบัติจริง (Practice)
4. ขั้นการติดตามและประเมินผล (Evaluation)

1. ขั้นการรับรู้ (Awareness)

พระราชภาวนาวิสุทธิได้ส่งเสริมการไม่สูบบุหรี่ โดยมีกระบวนการให้บุคลากรในองค์กร และประชาชนที่มาวัดได้รับรู้นโยบายในการไม่สูบบุหรี่ดังนี้

1. เริ่มจากตัวท่านเองเป็นผู้นำองค์กร ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดี (Role Model) ในการไม่สูบบุหรี่ เป็นต้นแบบในการปฏิบัติธรรม สร้างความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา และใจ ชัดเจนในเป้าหมายชีวิต คือ การเกิดมาเพื่อสร้างบารมี ดังท่านได้กล่าวว่

*“ตลอดระยะเวลา 34 ปี นับตั้งแต่เริ่มต้นสร้างวัดพระธรรมกายจนปัจจุบัน
อادمารภาพและหมู่คณะยังคงยืนหยัดและมั่นคงในมโนปณิธานนี้ไม่มีเปลี่ยนแปลง”*

2. อบรมและวางข้อปฏิบัติของพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา บุคลากรในวัดพระธรรมกาย ในการไม่สูบบุหรี่ โดยเน้นถึงโทษภัยของบุหรี่ และประโยชน์ของการเลิกบุหรี่ทั้งต่อสุขภาพ ข้อควรปฏิบัติแห่งศีลที่สะอาดบริสุทธิ์ และภาพลักษณ์ที่ดีงามเป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาของผู้มาวัด ซึ่งมีผลต่อการไม่สูบบุหรี่ตลอดชีวิตของพระภิกษุ สามเณร เจ้าหน้าที่ประจำของวัด

3. การเทศน์สอนในเรื่องโทษของบุหรี่ ทั้งในปัจจุบันและในภพเบื้องหน้าโดยสอนให้ยึดมั่นในพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม ตอกย้ำตลอดระยะเวลา 34 ปี เพื่อให้ประชาชนที่มาวัดนำมาประพฤติปฏิบัติตาม

2. ขั้นการหล่อหลอมทัศนคติ (Attitude)

พระราชภาวนาวิสุทธิเป็นผู้ริเริ่มกำหนดนโยบาย และทิศทางในการจัดกิจกรรมหล่อหลอมทัศนคติในการไม่สูบบุหรี่ โดยเริ่มจากหล่อหลอมพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา และเจ้าหน้าที่ทุกคน ให้เลิกบุหรี่อย่างเด็ดขาด และกลายเป็นผู้นำประชาชนที่มาวัดปฏิบัติธรรม หรือเข้าค่ายอบรมต่างๆ และ

ประชาชนทั่วไป ด้วยค่านิยม “เข้าวัด ปราศจากบุหรี” ทั้งนี้เพื่อลดโอกาสในการสูบบุหรี่เมื่อมาประกอบพิธีกรรมหรือมาบวชในวัด เพิ่มจำนวนผู้ที่ตั้งใจละ และเลิกสูบบุหรี่ และการลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ให้มากขึ้น ซึ่งผู้เข้าบวช หรือผู้ที่มาวัดมีความเข้าใจและนำแนวคิดนี้ไปจัดกิจกรรม เพื่อขยายแนวความคิดนี้ในครอบครัว หรือหน่วยงานของตนต่อไป จะเห็นได้ว่าท่านได้สร้างค่านิยมให้แก่พุทธศาสนิกชน เรื่องวัดปลอดบุหรีตั้งแต่ก่อนมีมาตรการทางกฎหมายมาบังคับใช้ อาทิ

ก. ประกาศระเบียบปฏิบัติของวัด ตั้งแต่ก่อตั้งวัดพระธรรมกาย ปี พ.ศ. 2513 ว่า “ห้ามสูบบุหรี่ตลอดจนไม่นำสิ่งเสพติดให้โทษเข้ามาในวัด” เป็นหนึ่งในระเบียบที่ต้องปฏิบัติของวัด เป็นการประกาศจุดยืนของวัดที่ชัดเจน เกี่ยวกับการไม่สูบบุหรี่แก่ทุกคน

ข. การหล่อหลอมประเพณี “เข้าวัด ปราศจากบุหรี” ทั้งในหมู่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ซึ่งจะมาประชุมกันประกอบศาสนพิธีทุกวันอาทิตย์ และในงานบุญใหญ่ โดยได้สร้างค่านิยม “ปลอดบุหรี” จนกลายเป็นสิ่งปกติในจิตสำนึกของประชาชนทุกคนที่มาวัด ทั้งในวันธรรมดา วันอาทิตย์ต้นเดือน ซึ่งมีประชาชนมาวัดประมาณ 50,000 คน ในวันอาทิตย์ที่ไม่ใช่อาทิตย์ต้นเดือน ประมาณ 20,000 คน ในงานบุญใหญ่ เช่น วันมาฆบูชา วันฉลองมหาธรรมกายเจดีย์ วันสลายร่างมหาอุบาสิกัจฉนทร์ ขนบกยุง แต่ละครั้ง ประมาณ 100,000-300,000 คน โดยแจ้งข้อปฏิบัติเมื่อมาวัดให้ทราบ โดยขอความร่วมมือ เพื่อให้คนที่ยังไม่เลิก ไม่สูบบุหรี่เมื่อมาวัด และสร้างจิตสำนึกให้คนที่มาวัดเป็นประจำช่วยกันดูแล และแนะนำไม่ให้บุคคลใกล้เคียง หรือคนที่มาใหม่สูบบุหรี่ในวัด เป็นการลดโอกาสการสูบบุหรี่ในกลุ่มคนขนาดใหญ่อย่างได้ผล

ค. การอบรมพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา

การอบรมพระภิกษุ สามเณร: การอบรมพระกัลยาณมิตร เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึง 2546 มีทั้งหมด 45 รุ่น มีพระที่ได้รับการอบรมทั้งหมด 8,656 รูป โดยแบ่งประเภทการอบรมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับเจ้าอาวาส ระดับผู้ช่วยอาวาส และระดับพระลูกวัด โดยทุกรูปจะได้รับการปลูกฝังเรื่องการงดบุหรี และเป็นหนึ่งในกิจกรรมหลัก เพื่อให้พระทุกรูปที่ผ่านการอบรม สามารถหักดิบเลิกบุหรี เป็นต้นแบบให้แก่ชุมชน และสนับสนุนให้วัดต่างๆ ได้เข้าร่วมโครงการ “วัดปลอดบุหรี” อีกด้วย

หลักสูตรทั้งหมดมี 4 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรการปฏิบัติธรรมและเผยแผ่อย่างเป็นระบบ
2. หลักสูตรการปฏิบัติธรรมและการบริหารอย่างเป็นระบบ
3. หลักสูตรอบรมพระอาจารย์สอนสามเณรภาคฤดูร้อน
4. หลักสูตรอบรมศีลธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา

แต่ละการอบรม จะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องโทษและพิษของบุหรี รวมทั้งสนับสนุนให้ พระ

ภิกษุสามเณรที่เข้าอบรมเลิغبุหรี โดยมีพระพี่เลี้ยงให้กำลังใจ และดูแลอาการขาดนิโคติน ช่วงเลิغبุหรีในระหว่างการอบรมแต่ละหลักสูตร

ผลการอบรมในด้านการละเลิغبุหรี : หลังจากการอบรมพระภิกษุสามเณรทั่วประเทศ จำนวน 800 กว่าวัดทั่วประเทศไทยแล้ว ได้มีพระภิกษุสามเณรจำนวนมากประกาศ “หักดิบ” เลิกลูบบุหรีเป็นการถาวร และจะนำแนวคิด “หักดิบเลิกลูบบุหรีถาวร” ไปเผยแพร่ในวัดของท่านต่อไป

โครงการอบรมธรรมทายาท: ปีละครั้ง ตั้งแต่ปี 2515 จนถึงปัจจุบัน มีผู้ผ่านการอบรมแล้วกว่า 25,000 คน ผู้เข้ารับการอบรมทุกโครงการ ต้องงดจากบุหรี โดยมีโครงการ เช่น

- โครงการบรรพชาอุปสมบทหมู่ธรรมทายาท ตั้งแต่พ.ศ. 2515 ถึง 2546

จำนวน 21,256 รูป

- โครงการอบรมธรรมทายาทหญิง มัชฌิมธรรมทายาทหญิง รวม 3,969 คน

งานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่า ผู้ผ่านการอบรมธรรมทายาท ล้วนได้รับการปลูกฝังทัศนคติทางพุทธศาสนาอย่างฝังรากลึก เป็นผู้มีศีลธรรมและจริยธรรมประจำใจ ไม่ลูบบุหรีและพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในฐานะเป็นพุทธมามกะที่ดีต่อไป

การอบรมอุบาสก อุบาสิกา : การอบรมปฏิบัติธรรมพิเศษที่ จ.เชียงใหม่ 5 แห่ง นอกจากนี้ยังมีที่ภูเก็ต สงขลา นครราชสีมา กาญจนบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 ถึงปัจจุบัน มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 64,005 คน เนื้อหาการอบรมจะเน้นการตั้งมั่นในทาน ศีล และภาวนา และผู้เข้าอบรมทุกคนต้องงดลูบบุหรีตลอดช่วงการอบรม ซึ่งหลายคนเลิกลูบบุหรีอย่างเด็ดขาดหลังจากการอบรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ผู้เข้าอบรมจะได้รับชมรายการ “เทเหล้า เผาบุหรี” ผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นการชมโทรทัศน์ดาวเทียมผ่านจอยักษ์ในทุกแห่ง ซึ่งผู้ได้รับชมรายการสามารถติดต่อกลับมายังศูนย์ประสานงานรายการ และติดตามความเคลื่อนไหวของกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

การอบรมบุคคลทั่วไป พระราชภาวนาวิสุทธิได้มีดำริในการจัดอบรมคุณธรรมโครงการต่างๆ อาทิ

- โครงการสามเณรแก้ว (บุคคลทั่วไปมาบวชสามเณร) 13,842 รูป

- โครงการอุบาสกแก้ว 200,000 คน

- โครงการอุบาสิกาแก้ว 140,000 คน

- โครงการอบรมคุณธรรม ข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน ฯลฯ รวม 115,964 คน

- โครงการอบรมเยาวชนนานาชาติ รวม 500 คน

- กลุ่มผู้นำสตรีกว่า 10,000 คน ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ได้มีความตั้งใจ แน่วแน่ ที่จะรณรงค์ให้มีการงดบุหรี ในท้องถิ่นของตน

ท่านได้กล่าวว่า ท่านตั้งใจมั่นที่จะทำให้บุหรีหมดไปจากประเทศนี้ให้ได้ และรายการนี้จะดำเนินต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด แม้ท่านจะละโลกไปแล้วก็ตาม ท่านหล่อหลอมทัศนคติของผู้ชมให้เห็นว่า บุหรีเป็นของที่มีโทษต่อตนทั้งภพนี้และภพหน้า ทำให้คนหวาดกลัว “ขุม 5” ซึ่งเป็นขุมสำหรับผู้ที่ทำผิดศีลในด้านนี้ รวมทั้งความรู้สึกที่ว่า จะเลิกบุหรี ต้องเลิกเหล้าด้วย และถ้าจะเลิกบุหรีให้ได้ จะต้อง “หักดิบ” โดยยึดพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง

เพื่อหล่อหลอมทัศนคติเลิกบุหรีให้มั่นคงยิ่งขึ้น ทางวัดยังได้ใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล แผ่นซีดี และวีซีดี ซึ่งรวบรวมรายการเทเหล้า เผาบุหรีที่เคยออกอากาศทั้งหมด มาประกอบด้วย สำหรับสื่อซีดี และวีซีดีนั้น จะรวบรวมคำสอนที่สำคัญของพระราชภาวนาวิสุทธิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Case Study ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎแห่งกรรม และโทษภัยอันเกิดจากการสูบบุหรี เรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ปรากฏว่า พระภิกษุที่ออกไปเทศน์สอนในต่างจังหวัด ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่ให้สาธุชนฟังประกอบความเข้าใจ ส่งผลกระทบให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการเทเหล้า เผาบุหรีเป็นจำนวนมาก

จ. เครือข่ายในการจัดกิจกรรมงดบุหรี

ตลอดระยะเวลา 34 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่การก่อตั้งวัด มีประชาชนให้ความสนใจเข้ามารับการอบรมสั่งสอนจากพระราชภาวนาวิสุทธิเป็นจำนวนมาก ในการรณรงค์งดบุหรี โดยการนำของพระราชภาวนาวิสุทธิมิได้ทำเพียงลำพัง ทำให้การรณรงค์เลิกบุหรีโดยการหักดิบ มีการขยายผลอย่างต่อเนื่องในทุกเครือข่าย

จนในเวลาต่อมา วัดได้ขยายเครือข่ายออกทั่วโลก ทางวัดมีเครือข่ายทั้งวัดและบ้าน ซึ่งเรียกว่า “วัดกัลยาณมิตร” และ “บ้านกัลยาณมิตร” ซึ่งเป็นเครือข่ายวัดและครอบครัวในชุมชนต่างๆ ที่ร่วมอบรมคุณธรรมในพื้นที่ต่างๆ เชิญชวนคนรักาศิล นั่งสมาธิ ปฏิบัติธรรม เครือข่ายเหล่านี้กระจายไปทั่วประเทศไทย และประเทศต่างๆ ทั่วโลก

พระกัลยาณมิตรมากกว่า 1,000 วัดทั่วประเทศ ที่ประกาศหักดิบเลิกบุหรีถาวร และนำแนวคิดการหักดิบเลิกบุหรี ไปขยายในวัดของท่านต่อไป หรือเครือข่ายการรณรงค์อื่นๆ เช่น บ้านกัลยาณมิตร ศูนย์สาขาทุกจังหวัดทั่วประเทศ สถาบันการศึกษาต่างๆ ในระดับอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันราชภัฏ วิทยาลัยเทคนิค รวมกว่า 36 สถาบัน สมาคมผู้นำสตรีนับหมื่นคน ตลอดจนหน่วยงานรัฐและเอกชน ร่วมประสานงานการทำกิจกรรมเทเหล้า เผาบุหรี ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ พร้อมขยายผลไปถึงศูนย์สาขาต่างประเทศ ในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย ยุโรป และอเมริกา

เครือข่ายเหล่านี้ดำเนินการโดยบุคคล ที่ได้รับการหล่อหลอมให้เปลี่ยนทัศนคติในการสูบบุหรี ให้เป็นผู้มีอุดมการณ์ ที่จะทำหน้าที่เผยแพร่การรณรงค์อย่างต่อเนื่อง และเป็นกำลังสำคัญในการชักชวนคนให้เลิกสูบบุหรี ซึ่งเป็นกระบวนการพลวัตที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งหมายความว่า นับจากนี้ไปจะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์งดบุหรีเพิ่มขึ้นอีกเรื่อยๆ

การขยายทัศนคติหักดิบบุหรี จำเป็นที่จะต้องมีการขยายที่จะช่วยให้การหล่อหลอมเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น โดยสามารถเชื่อมต่อถึงกันทั้งทางการสื่อสารปกติ และทางอิเล็กทรอนิกส์ ในปัจจุบัน ทุกแห่งสามารถรับชมรายการฝนในฝนทางอินเทอร์เน็ตหรือโทรทัศน์ดาวเทียม และการเชื่อมโยงถึงกันด้วยสื่อดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้มีสื่อบุคคลทำหน้าที่เป็นตัวจักรกลในการเชื่อมต่อและเผยแพร่เครือข่ายผู้จัดกิจกรรมงดบุหรีกว้างขวางขึ้น

จากการวางระเบียบปฏิบัติ การหล่อหลอมทัศนคติ ประเพณี การอบรมโครงการต่างๆ การใช้สื่อต่างๆ ในการเผยแพร่และหล่อหลอมทัศนคติ ตลอดจนเครือข่ายในการจัดกิจกรรมเพื่อการไม่สูบบุหรี ทั้งในและต่างประเทศที่เกิดขึ้น ได้ก่อให้เกิดบุคคลที่มีความตระหนักถึงโทษของบุหรี และเกิดแรงบันดาลใจที่จะเป็นผู้ผลักดันการทำกิจกรรมสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

3. ขั้นตอนการยอมรับไปปฏิบัติจริง (Practice)

นอกจากการลดละเลิก ในส่วนบุคคลแล้ว ยังให้กลุ่มต่างๆ ยังได้จัดเวที ในที่สาธารณะ เดินรณรงค์ พร้อมประกาศสัตยาบัน ไม่สูบบุหรีตลอดชีวิต โดยเชิญผู้ฟังในแต่ละท้องถิ่นตัดสินใจเลิกบุหรีแล้วหันมาดำรงตนเป็นต้นแบบ และรณรงค์ให้มี “พระต้นแบบ” พร้อมจัดทำ “วัดปลอดบุหรี” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างต่อเนื่องไปทั่วประเทศ

จากผลการหล่อหลอมทัศนคติในการงดบุหรี ทำให้เกิดการจัดกิจกรรมเทเหล้า เมาบุหรีทั้งในและต่างประเทศ จัดกิจกรรมไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 205 ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 75,837 คน เป็นกลุ่มประชาชนทั่วไป 138 กลุ่ม จำนวน 55,807 คน และกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ร่วมกิจกรรม 70 สถาบัน จำนวน 20,030 คน ดังตัวอย่าง

1. วัด เช่น กรณีศึกษาที่วัดบ้านขุน อ.ฮอด จ.เชียงใหม่ จัดงานเมาบุหรีเนื่องในวาระ เจ้าคณะ-อำเภอสอด จ.เชียงใหม่ มีอายุครบ 80 ปี โดยสามเณรวัดบ้านขุน กว่า 100 รูป เกิดแรงบันดาลใจเดินทางไปชวนโยมพ่อ โยมแม่ ให้เลิกบุหรี บางรูปต้องเดินเท้าจากวัดไปสู่วัดบ้านบนดอย บางรูปต้องเดินทางไกลกว่า 100 กิโลเมตร เพื่อไปนำยาสูบมาร่วมเผาทำลาย และร่วมกันถอนต้นยาสูบด้วย โดยความร่วมมือจากนายอำเภอบางงานนี้มีโยมพ่อโยมแม่ของสามเณร ปวารณาเลิกบุหรีตลอดชีวิตหลายราย

2. พระกัลยาณมิตร พระจากวัดต่างๆ ทั่วประเทศที่มาอบรมโครงการพระกัลยาณมิตร จะได้รับการถวายความรู้ ตลอดจนมีกิจกรรมเผา หักดิบเลิกบุหรี ซึ่งมีพระเข้าร่วมโครงการหลายพันรูป นอกจากนี้ยังมีวัดที่ตั้งใจประกาศตนเป็น “วัดปลอดบุหรี” โดยขึ้นป้ายที่หน้าวัดตนเอง และขอเป็นเครือข่ายในการจัดรณรงค์เลิกบุหรีแก่พระภิกษุสามเณร เป็นต้นแบบที่มีอิทธิพลทางใจแก่ญาติโยมที่จะเลิกบุหรีตามอีกด้วย

3. สถาบันการศึกษา เช่น การรณรงค์ทำให้คณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนมัธยม เขตอำเภอมืองจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 12 โรงเรียน เกิดแรงบันดาลใจร่วมกันจัดรายการ “โคราชร่วมใจเทเหล้าเผา

บุหรี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวงของเรา” ใช้สื่อเพลงพื้นบ้าน และการเดินรณรงค์ ได้รับความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัด ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และประชาชนทั่วไป มีผู้ร่วมใจหักดิบเลิกบุหรีจำนวนมากนับพันคน

การรวมตัวกันจัดกิจกรรมรณรงค์งดบุหรีในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งรัฐบาลและเอกชน สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ร่วมทำกิจกรรมเผาหักดิบเลิกบุหรีแล้ว 36 สถาบันทั่วประเทศ มีผู้ร่วมโครงการกว่า 13,800 คน

กรณีของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการจัดกิจกรรม “เทเหล้าเผาบุหรี” ในสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นผู้ประสานงานการจัดกิจกรรม กับผู้บริหารและหน่วยงานในสถาบัน และสถาบันการศึกษาอื่นๆ และมีการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย เพื่อจัดกิจกรรมการรณรงค์งดเหล้าและงดบุหรีอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาการจัดกิจกรรมอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และเยาวชนจะมีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ในการจัดกิจกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอกในสหรัฐอเมริกา จำนวน 12 สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยนอร์ท เวสเทิร์น มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส (U.C.L.A.) มหาวิทยาลัยนอเตรอดาม มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย และมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 18 มหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยโตเกียว มหาวิทยาลัยซึคุบะ

4. เครือข่ายสตรี หลังจัดการประชุมประจำปีผู้นำสตรีเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2546 ณ วัดพระธรรมกาย ทำให้กลุ่มผู้นำสตรีเกิดความประทับใจ และเห็นชอบในการจัดโครงการ เผาหักดิบเลิกบุหรี ปัจจุบันได้จัดกิจกรรมเผาบุหรีในหลายจังหวัด และมีแผนการปฏิบัติทั่วประเทศ ทั้ง 12 เขตการปกครอง โดยจะมีการจัดในจังหวัดน่านอง และในจังหวัดอื่นๆ ในเขตการปกครองจากอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านต่อไป

5. ห้างร้านที่เลิกขายบุหรี เช่น กรณีห้างทวิจิกคอมเพล็กซ์ จ.สระบุรี และจ.บุรีรัมย์ เป็นห้างที่กล้าประกาศเลิกขายบุหรี โดยติดป้ายประกาศว่า “ห้างนี้ไม่ขายบุหรีเพราะห่วงใยท่านและครอบครัว” ทำให้เกิดเป็นกระแสแก่ห้างร้านและร้านค้าอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ

6. ชาวต่างประเทศ มีชาวเยอรมัน ชาวสวิสเซอร์แลนด์ ชาวอังกฤษ ชาวฮ่องกง ชาวเวียดนาม ชาวลาว ชาวญี่ปุ่น ชาวสิงคโปร์ ชาวมาเลเซีย ชาวออสเตรเลีย ชาวอเมริกัน จำนวนมาก เมื่อได้มารู้โทษภัยของบุหรี จากเผยแพร่ข้อมูลจากศูนย์สาขาต่างประเทศของวัดพระธรรมกาย จึงตัดสินใจเลิกสูบบุหรีตลอดชีวิต ทั้งๆ ที่สูบบุหรีมาตลอดกว่า 10 ถึง 20 ปี

4. ขั้นตอนการติดตามและการประเมินผล (Evaluation)

หลังจากมอบนโยบายในการดำเนินกิจกรรม และมีการวางแผน และจัดกิจกรรมต่างๆ ไปแล้ว

พระราชภาวนาวิสุทธิที่มีการติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดเพื่อนำมาปรับรูปแบบในการจัดกิจกรรมให้เข้าถึง และมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมและวงจร (Plan-Do-Check-Act) อาทิ

กิจกรรมเทเหล้าเผาบุหรี มีการติดตามจำนวนคนที่เข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปวารณาเลิกสูบบุหรี และมีการปรับวิธีการในการนำเสนอในสื่อโทรทัศน์ดาวเทียม และจัดกิจกรรมเพื่อปรับให้เข้าถึงวัฒนธรรมกลุ่มคนต่างๆ เพื่อให้มีผลต่อการงดบุหรีมากที่สุด หรือมีการทำให้เกิดการเชื่อมโยงของเครือข่ายในการจัดกิจกรรมมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดงาน จากจัดเฉพาะในกลุ่มคนเพียงกลุ่มหรือหน่วยงานเดียว เป็นการจัดระหว่างเครือข่ายต่างๆ ในชุมชนมากขึ้น เช่น ในสถาบันการศึกษามีการเชิญผู้บริหาร ข้าราชการ โรงเรียนต่างๆ ในชุมชนมาร่วมกิจกรรมด้วย เช่น การจัดเทเหล้าเผาบุหรีที่ จ.กาญจนบุรี มีการประสานงานระหว่างวัด และโรงเรียน 15 แห่ง ตลอดจนประชาชนกลุ่มต่างๆ ในจังหวัด เพื่อจัดกิจกรรมรวมมีผู้ร่วมกิจกรรมกว่า 6,000 คน

2. มีการกระตุ้นให้เกิดผู้ปวารณาในการเลิกเหล้า เลิกบุหรีมากขึ้น โดยมีการสวดตักขยของผู้ที่จัดกิจกรรม ผ่านในรายการฝันในฝัน

3. จากการกระตุ้น และให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอทำให้มีผู้จัดกิจกรรมในภูมิภาคต่างๆ เพิ่มขึ้น จากเริ่มต้นจากการนำเสนอตัวอย่างกิจกรรมเทเหล้าเผาบุหรี 1 ราย ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจให้มีการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นเป็น 4 ราย ในเดือนพฤษภาคม และกลายเป็น 36 ราย ในเดือนมิถุนายน เป็นต้น (ทั้งนี้ ยังไม่รวมกิจกรรมที่ยังไม่ได้นำเสนอในรายการฝันในฝันอีกจำนวนมาก)

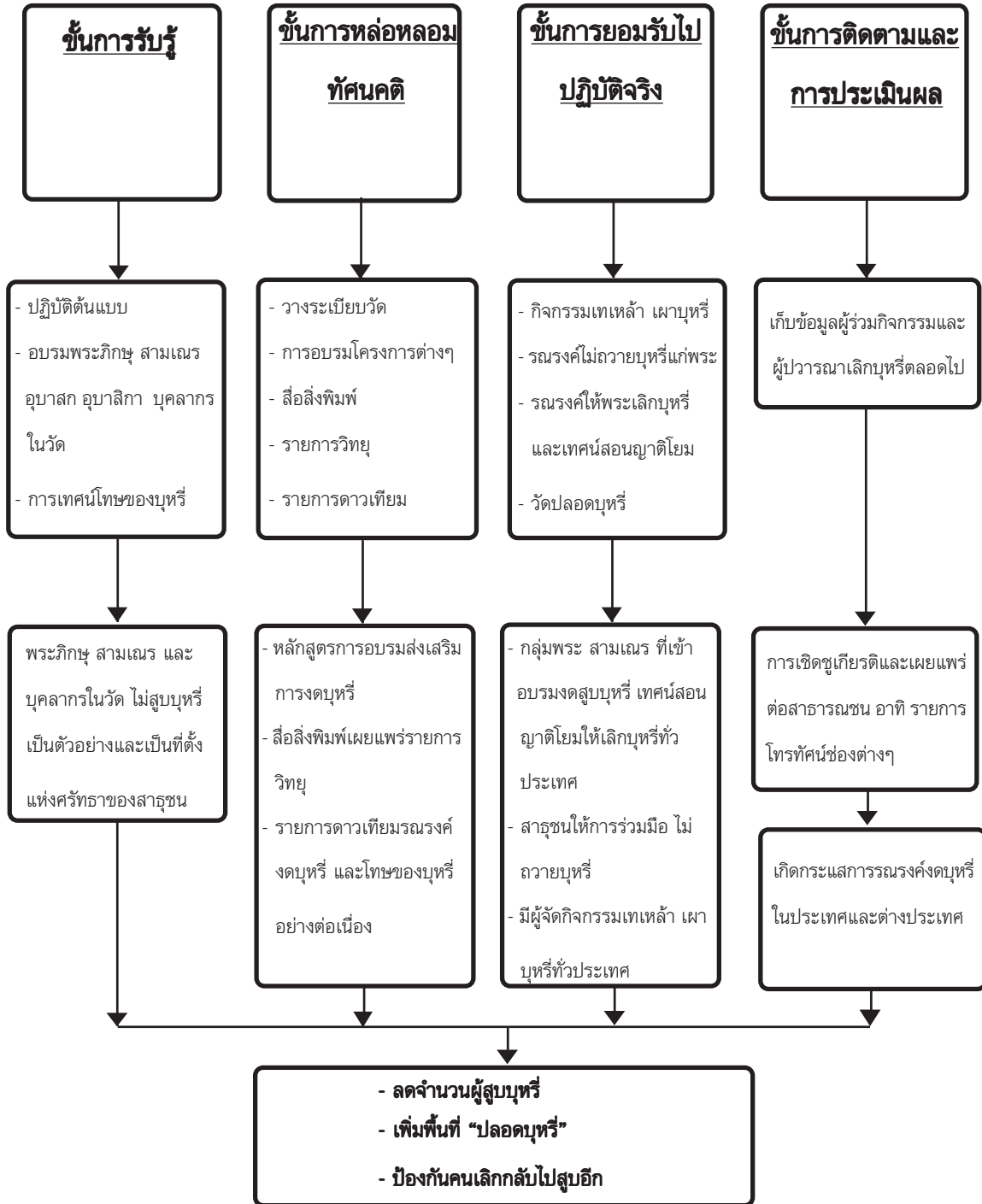
4. เกิดความยั่งยืนของกิจกรรม โดยแบ่งเป็น ส่วนบุคคล คือ คนที่ปวารณาเลิกสูบบุหรีตลอดชีวิตเพิ่มมากขึ้น และความยั่งยืนของโครงการ คือ มีการขยายผลของโครงการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น มีการตั้ง คณะกรรมการประสานงานในสถาบันการศึกษา เป็นต้น

ผู้ร่วมกิจกรรมการรณรงค์งดบุหรี โดยการชวนมาวัดและร่วมกิจกรรมงดบุหรี โดยตอกย้ำผ่านการเทศน์สอนจากพระราชภาวนาวิสุทธิ ผ่านจานดาวเทียม จากการติดตามพระภิกษุสามเณรและสาธุชนที่เลิกเหล้าเลิกบุหรีพบว่า การรณรงค์ของพระราชภาวนาวิสุทธิทำให้คนมากกว่า 10,000 คนตัดสินใจเลิกบุหรีหลังจากเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ไม่นับสาธุชนที่มาวัดตามปกติแล้วได้เลิกบุหรีไปเองหลังจากนั้น ซึ่งตามการคาดคะเนเชื่อว่ามีมากกว่าแสนคน นอกจากนั้น ทางวัดยังได้ติดตามผู้ประกาศ “หักดิบ” เลิกบุหรีกะทันหันอย่างใกล้ชิด จากการติดตามพบว่า ประชาชนตระหนักถึงความศักดิ์สิทธิ์ของคำสาบานที่ตนกระทำต่อหน้าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ การละเมิดคำสาบานจักนำอันตรายมาให้ ชาวบ้านคนหนึ่งกล่าวว่า

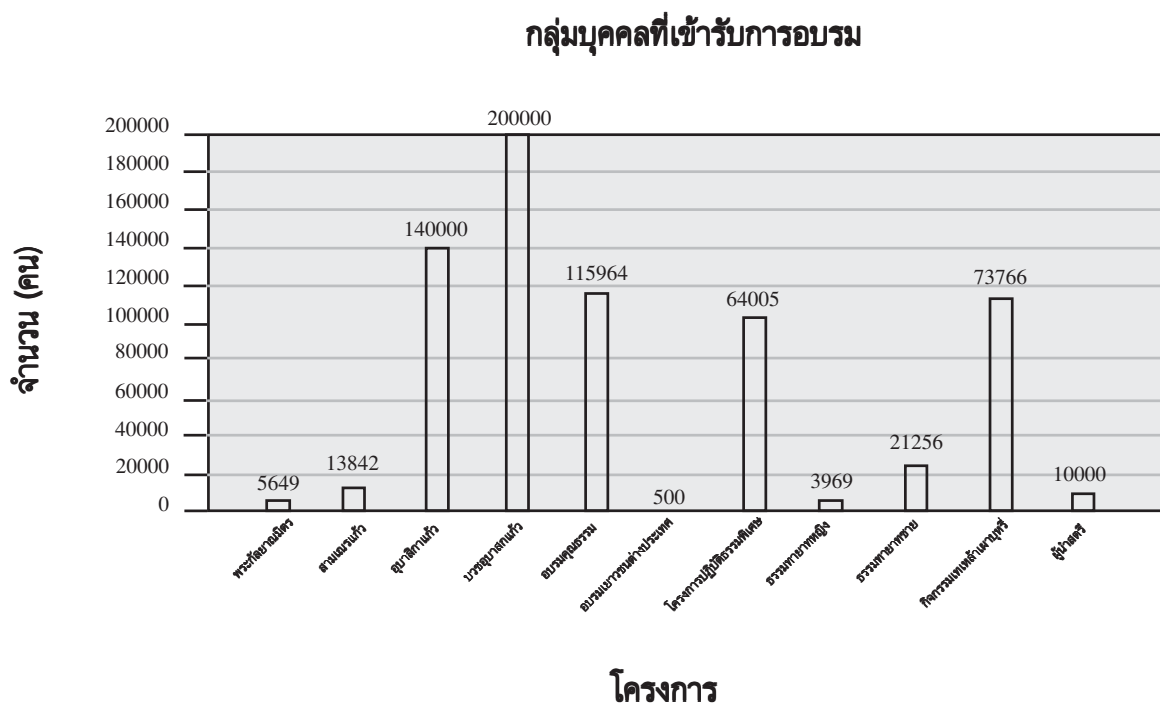
“ลู่สาบานต่อหน้าพระพุทธรูป จะทรยศคำสาบานได้อย่างไร?”

และในกลุ่มพระสงฆ์ยังเป็นกลุ่มที่ตระหนักในเรื่องนี้มากที่สุด

3. ผังแสดงการดำเนินงานกิจกรรม

4. กราฟสถิติแสดงจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการต่างๆ

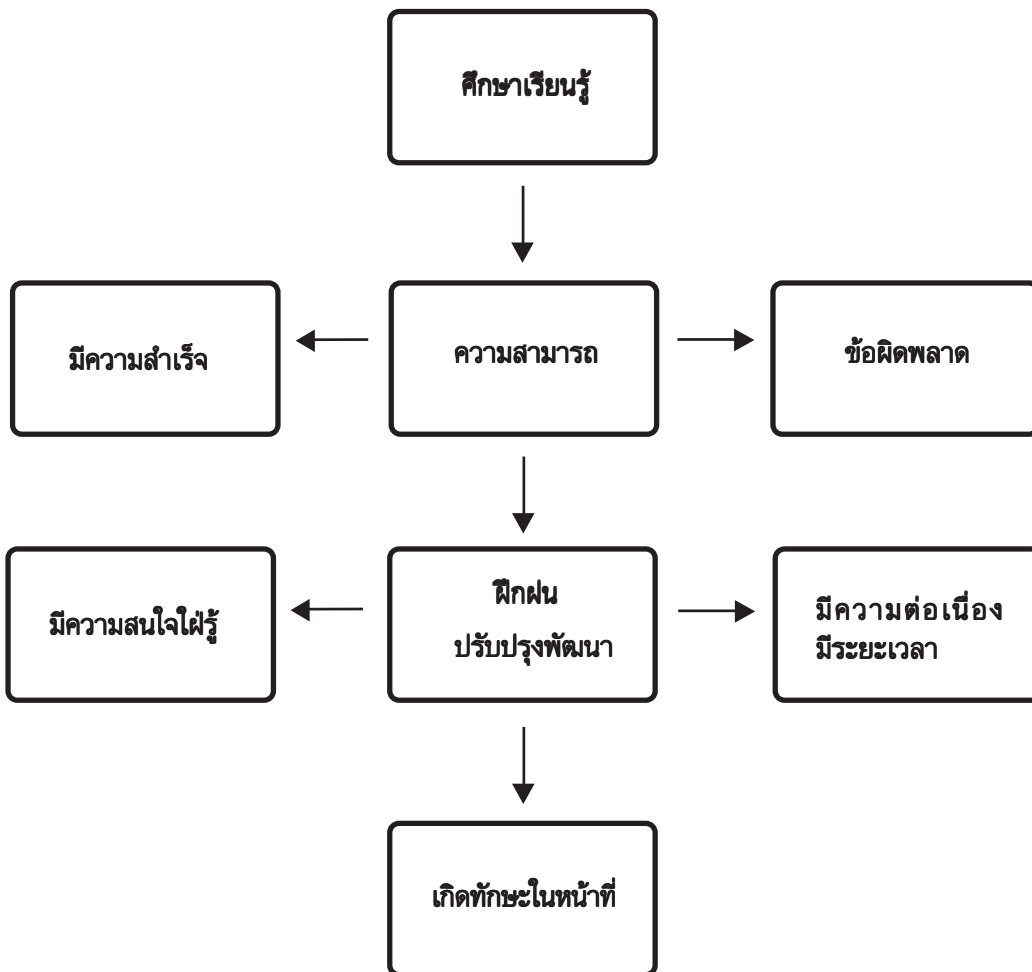
7.4 ข้อเสนอแนะในการใช้ทักษะแบบบูรณาการเพื่อการทำหน้าที่กัลยาณมิตร

ความหมายของทักษะ

ทักษะ คือ ความชำนาญของการทำหน้าที่นั้นๆ จนมีประสบการณ์เกิดขึ้นในหน้าที่งานนั้น ผู้ที่มีทักษะอาจมาจากการเรียนรู้ความผิดพลาดก็ได้ แล้วได้เรียนรู้พัฒนาจนมีทักษะในที่สุด มีขั้นตอนการเกิดทักษะดังต่อไปนี้

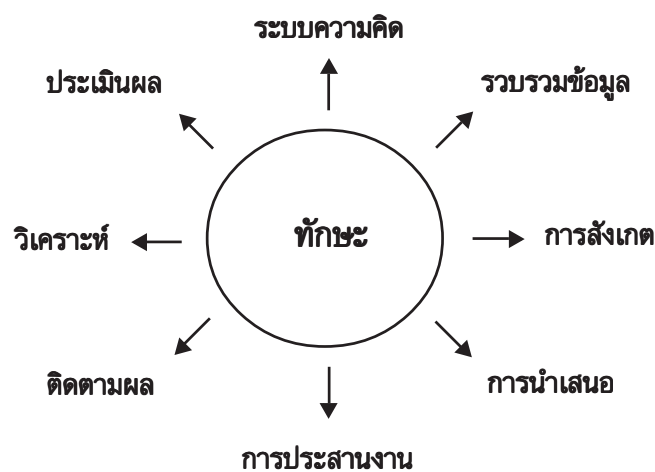
1. การศึกษาเรียนรู้
2. มีความสามารถ
3. ฝึกฝนปรับปรุงพัฒนา
4. เกิดทักษะในหน้าที่

แผนภูมิการเกิดทักษะ

บุรณาการที่ดี

1. ทำงานเป็นทีม
2. มีภาวะเป็นผู้นำ
3. มีวิสัยทัศน์
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
5. มีวิธีการที่ชัดเจน
6. มีการจัดระเบียบของงาน
7. มีความรับผิดชอบในงาน
8. เป็นแบบอย่างน่าเชื่อถือ

การประยุกต์วิธีการเชิงบูรณาการ เพื่อการทำหน้าที่กัลยามิตรจะมีความสมบูรณ์ ต้องมีการประสานรวมหลายๆ ส่วนย่อย มารวมเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ที่มีความเกี่ยวเนื่องกันเป็นระบบ อย่างมีเหตุมีผล ส่วนย่อยที่มีศักยภาพในตัว มีประสบการณ์ความรู้ทักษะในส่วนย่อยนั้น เมื่อมารวมกันเป็นส่วนประกอบเดียวกัน ก็จะเป็นบูรณาการที่สมบูรณ์ ฉะนั้นจะจำแนกได้พอสังเขป ดังนี้

1. การจัดระบบความคิด การไตร่ตรอง ใคร่ครวญ ทบทวนข้อมูลแต่ละอย่าง อย่างละเอียดถี่ถ้วน มีระเบียบของความคิด มีความเข้าใจในข้อมูลอย่างชัดเจน ลำดับความสำคัญก่อนหลังได้ สามารถเชื่อมโยงและประมวลผลข้อมูลให้เป็นระเบียบเป็นระบบอย่างเป็นเหตุเป็นผล

2. การจัดเก็บข้อมูล จัดเป็นหมวดหมู่เป็นประเภทให้เข้าใจง่าย และใช้งานได้ง่าย เชื่อมโยงข้อมูลได้ ค้นหาสะดวก สามารถรู้แหล่งข้อมูล รู้ว่าเกี่ยวข้องกับอะไรและเพื่อประโยชน์อะไร

3. การสังเกต รับรู้เห็นถึงสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งใกล้ตัวและไกลตัว สิ่งทีเล็กจนถึงสิ่งทีใหญ่ รับรู้ถึงคุณลักษณะของสิ่งนั้น ส่วนประกอบของสิ่งนั้น แต่ละส่วนเป็นอย่างไร เห็นถึงความเหมือนและแตกต่างกัน ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อย

4. นำเสนอ การนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ตั้งแต่การสนทนา เอกสารสิ่งพิมพ์ทั้งหลาย สื่อโสตทัศน์ ตลอดจนนำเสนอ ด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ ต้องเรียนรู้ว่าควรนำเสนอด้วยวิธีใดทีเหมาะสมกับสภาวะ ทีงเวลา และสถานที่ ส่วนผู้รับข้อมูลเข้าใจได้ง่าย และสนใจทีได้รับรู้ด้วย

5. การประสานงาน การติดต่อเกี่ยวข้องกัน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สามารถเชื่อมให้เป็นส่วนเดียวกัน งานนั้นมีการร่วมมือกัน ขับเคลื่อนงานไปไม่ขัดแย้งกัน ไม่กระทบให้เกิดความเสียหายต่อกัน เชื่อมทีงสิ่งมีอยู่เดิมกับสิ่งทีเพิ่มขึ้นในภายหลัง หนุนให้งานหรือกิจกรรมสมบูรณ์ขึ้นได้ และรวดเร็วขึ้น

6. การวิเคราะห์ การรวมข้อมูลทั้งหมดไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ แล้วนำมาแยกแยะได้ ทำความเข้าใจข้อมูลเนื้อหาได้ชัดเจน เปรียบเทียบสิ่งใดสิ่งหนึ่งทีมีแง่มุมแตกต่างกันไป ด้วยเหตุด้วยผลรู้วาทิหรือไม่ติจริง สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกัน

7. ติดตามผลสิ่งทีได้กระทำไปแล้ว มีผลคืบหน้าอย่างไร เป็นไปตามทีคาดหวังไหม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือไม่ ได้ผลเพียงไรบ้าง

8. ประเมินผลการรวบรวมข้อมูลในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วนำมาวิเคราะห์ ผลลัพธ์ในทางสถิติ เป็นข้อสรุปในการตัดสินใจของสิ่งนั้น ว่าไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ถ้าข้อมูลพร้อมครบถ้วนถูกต้อง จะมีผลให้การประเมินผลได้ตรงเป้าหมาย

กิจกรรม

หลังจากนักศึกษาได้ศึกษา บทที่ 7 การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงบูรณาการ จบโดยสมบูรณ์แล้ว
โปรดทำแบบประเมินตนเองหลังเรียนบทที่ 7 ในแบบฝึกปฏิบัติบทที่ 7
แล้วจึงศึกษาบทที่ 8 ต่อไป

